

İkinci Baskı İçin Önsöz

Şubat 2015'te ilk baskısı yapılan *Türkiye'deki Suriyeliler: Toplumsal Kabul ve Uyum* kitabı, başlığında önemli bir mesajı içeriyordu. O mesaj, “kalıcılığa” ve bunun için “uyum” a vurgu yapıyor, konuyla ilgili siyasi öngörülerin sosyolojik gerçekliğe yenilme riskini ortaya koyan mütevazı uyarılarda bulunuyordu. Elinizdeki kitabın basıldığı Şubat 2015'te Türkiye'deki Suriyeli sığınmacı sayısı, resmî açıklamalara göre 1 milyon 650 bindi. 2014 ve 2015'te Türkiye'den özellikle Yunanistan üzerinden Avrupa'ya ulaşan 1,5 milyonu aşkın Suriyeli ve diğer ülke mültecilerine ve üstelik Türkiye-Suriye sınırı 2016 sonrasında neredeyse bütünüyle kapanmasına rağmen 7 Eylül 2017 itibari ile Türkiye'deki kayıt altına alınmış Suriyelilerin sayısı 3.250.734'e yükseldi. Az da olsa hâlâ kayıt altına alınamayan Suriyelilerin olduğu da bilinmektedir. Önemli bir başka sayı da Suriyelilerin açtığı kapıyı kullanarak Türkiye'ye gelen ve önemli bölümü Avrupa'ya geçse de en az 350 bini Türkiye'de kalan diğer ülkelerden gelen mültecilerdeki büyük artıştır. 2011'de toplam mülteci sayısı 58 bin olan Türkiye'de Eylül 2017 itibari ile 3,2 milyonu Suriyeli olmak üzere toplamda en az 3,6 milyon mülteci bulunmaktadır.

İlk baskısı kısa zamanda tükenen bu kitabın, ilk bakışına göre temel sayılardan eğitimdeki duruma, çalışma haklarından sağlığa, harcamalardan sosyal gerginliklere, vatandaşlık tartışmalarından Suriye'deki yeni politik duruma kadar, her bölümünde, her hatta hemen her paragrafında çok ciddi güncellemeler gerektirdiği açıktır. Güncelleme gerekmeyen belki de tek yer, gelecek konusundaki öngörülerdir. Ancak yapılacak güncellemenin Şubat 2015 baskısının özgünlüğünü bozma riski dikkate alınarak, güncellemenin

doğrudan metin içinde yapılması yerine, güncel durumu özetleyen bir bölüm eklemenin daha doğru olacağı kararına varılmıştır. Böylece aradan geçen 2,5 yılda ortaya çıkan dev değişimin de gözlenmesi imkânı ortaya çıkacaktır.

Türkiye'nin tarihinde karşı karşıya kaldığı en ciddi toplumsal olaylardan birisi olan Suriyeliler konusu, 3,2 milyonu aşan sayı ve 6 yılı aşan süreye rağmen ne yazık ki Türkiye'de hâlâ ne akademiyanın, ne politikanın ne de medyanın yeterince ilgisini çekememektedir. Konunun uluslararası boyutunun gölgesi altında kalan Suriyeliler konusunda "geçicilik" bütün politikaların temeli olarak benimsenmiş, hâlâ kapsamlı bir strateji ortaya konulamamıştır. Bu durum Türkiye'nin zaman, kaynak ve kuşaklar kaybetmesi ve üstlendiği risklerin kontrol edilemez hale gelmesi riskini artırmaktadır. İddia ettiğimiz üzere çok yüksek ama son derece kırılğan toplumsal kabul seviyesinin sürdürülebilir kılınması gerekmektedir. Bu çalışma, konuya dikkat çekmeyi ve huzurlu bir Türkiye için hak temelli bir yaklaşımın temel verilerini akademik bir çerçevede ortaya koymaya çalışmaktadır. Kuşku yok ki konu akademisyen, uzman ve canla başla çalışan bürokratları aşmaktadır. Siyasetin yete-rinden fazla ihmal edip ötelediği bu konuyu acilen merkezi bir yere çekmesi, duygusallıktan biraz uzaklaşarak gerçekçi ve orta-uzun vadeli stratejik kararını alması ve uygulaması, geleceğin huzurlu Türkiye'si için elzemdir.

Bu vesile ile kitaba gösterilen yoğun ilgiye; bana cesaret ve daha fazla sorumluluk yükleyen değerlendirmelerinize sonsuz teşekkür ederim. Kitabın yeni baskısı konusunda samimi teşvikleri için İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayın-ları Genel Yayın Yönetmeni Fahri Aral ile Editör Cem Tüzün'e de ayrıca teşekkür ederim. Ayrıca 1987'de Araştırma Görevlisi olarak girdiğim ve (1998-2003 arası hariç) farklı unvan ve görevlerle sürekli olarak görev yaptığım Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü ve 2011'de kurucu Müdürü olduğum Hacettepe Üniversite-si Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi-HUGO'dan, 30 Kasım 2017 itibari ile ayrılarak, İstanbul'daki Türk-Alman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fa-kültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'ne geçiş yaptım. TAU'da halen TAU Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi-TAGU'nun müdürü olarak da göreve başlamış bulunmaktayım. Bu vesile ile göç ve mülteciler konusunda yaptığım çalışmalarımın merkezi olan HUGO'ya ve üyesi olmaktan gurur duyduğum Hacettepe Üniversitesi'ne, başta Sayın Rektör Hocam Prof. Dr. Haluk Özen olmak üzere Hacettepe Ailesine şükran ve saygılarımı sunuyorum.